

АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО ДЕЛЕНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ КЪМ 31.12.2022 ГОДИНА

Към 31 декември 2022 г. Република България е разделена административно-териториално на 28 области и 265 общини, в които има обособени 3 159 кметства. Освен това Столична община и градовете Пловдив и Варна са разделени административно-териториално на райони: Столична община - на 24 района, гр. Пловдив - на 6 района, гр. Варна - на 5 района.

Броят на населените места в Република България към 31 декември 2022 г. е 5 256 (в т.ч. градове - 257, и села - 4 999), а на селищните образувания е 165 (в т.ч. с национално значение - 8, с местно значение - 157).

Република България е разделена териториално и на статистически райони, образуващи 3 нива в съответствие с изискванията на общата Класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), прилагана в Европейския съюз.

Първите две нива: NUTS1 - статистически зони, и NUTS2 - статистически райони, не представляват административно-териториални единици, докато третото ниво NUTS3 - области, са административно-териториални единици и обхващат територията на едноименните 28 области, на които е разделена административно-териториално страната.

Промени в Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) за периода 1 януари - 31 декември 2022 година:

- с Решение № 432 от 5 юли 2022 г. - Министерският съвет присъединява село Каменар (ЕКАТТЕ код 35691), община Поморие, област Бургас, към град Поморие (ЕКАТТЕ код 57491), община Поморие, област Бургас (ДВ, бр. 53/08.07.2022 г.);
- с Решение № 891 от 2 август 2022 г. - Общинският съвет в Поморие закрива кметство Каменар (ЕКАТТЕ код BGS17-10), община Поморие, област Бургас (ДВ, бр. 72/09.09.2022 г.).

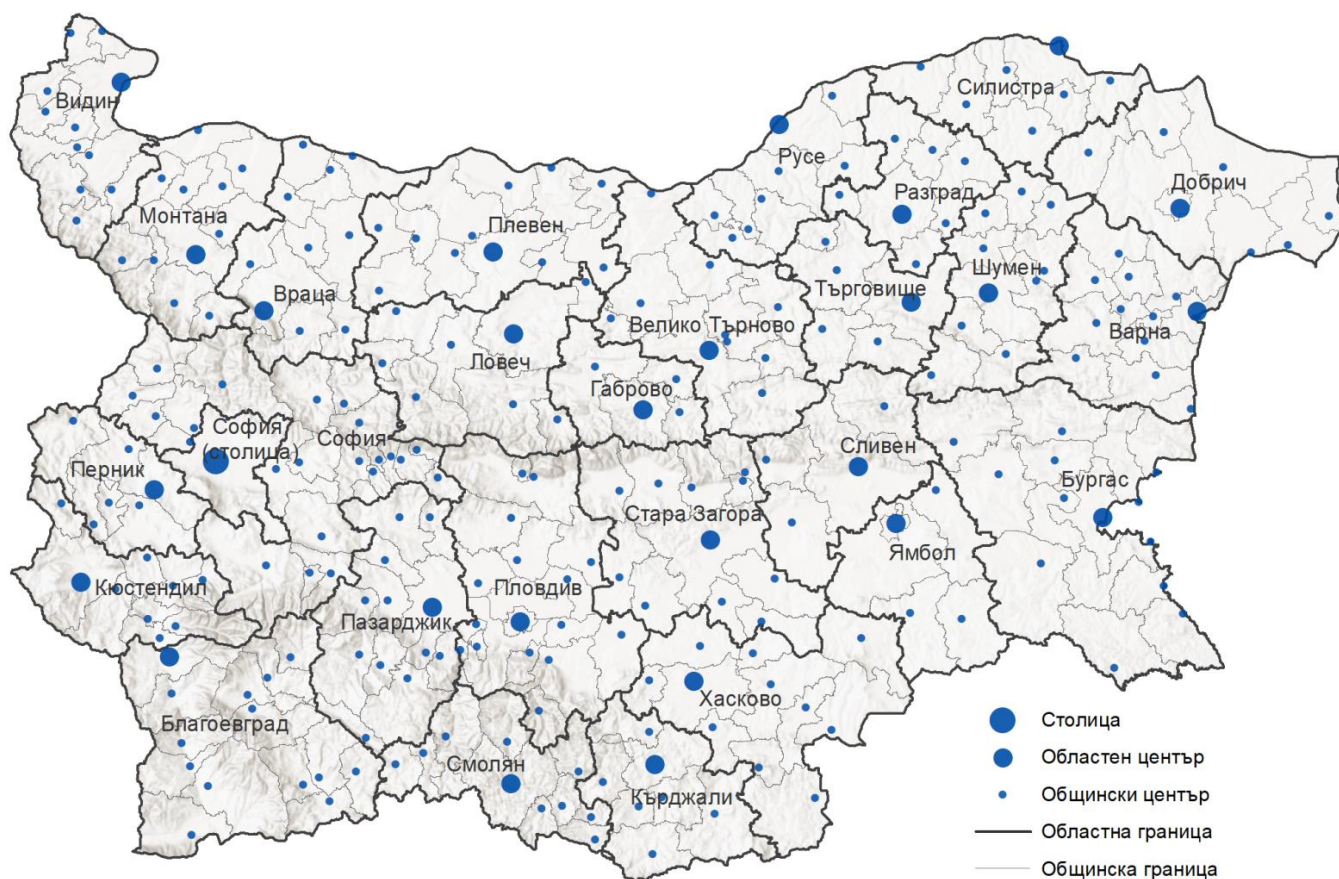
Към 31.12.2022 г. в България съществуват следните административно-териториални единици:

- области - 28;
- общини - 265.

1. Административни области в Република България към 31 декември 2022 година

Средната площ на една област в Република България е 3 964 кв. километра. Най-големите по територия области в страната са Бургас, София, Благоевград и Пловдив, а най-малките - Перник, Габрово и София (столица). Най-малката по територия област в страната - София (столица), същевременно е най-голяма по население. Освен нея броят на населението в нито една друга област не надхвърля 1 000 000 души. Най-малка по население е област Видин - 72 754 души.

Фиг. 1. Административни области в Република България към 31.12.2022 година¹

¹ Град София е административен център на две области - София (столица) (SOF), която включва единствено Столична община, и София (SFO), която включва 22 общини.

1. Население, територия и административно-териториални и териториални единици в Република България към 31.12.2022 година^{1,2,3}

№	Области		Население	Територия	Общини	Кметства	Градове	Села
	ЕКАТТЕ	име	брой	кв. км	брой	брой	брой	брой
1	BLG	Благоевград	288161	6459	14	161	13	261
2	BGS	Бургас	378596	7742	13	164	20	229
3	VAR	Варна	430847	3819	12	120	11	148
4	VTR	Велико Търново	204033	4659	10	114	14	322
5	VID	Видин	72754	3039	11	67	7	133
6	VRC	Враца	148874	3623	10	104	8	115
7	GAB	Габрово	95957	2022	4	42	5	344
8	DOB	Добрич	147208	4714	8	133	6	209
9	KRZ	Кърджали	142508	3211	7	370	5	463
10	KNL	Кюстендил	108703	3059	9	69	7	175
11	LOV	Ловеч	113356	4135	8	80	8	102
12	MON	Монтана	116172	3637	11	67	8	122
13	PAZ	Пазарджик	226209	4458	12	100	13	105
14	PER	Перник	111746	2397	6	50	6	165
15	PVN	Плевен	220346	4653	11	105	14	109
16	PDV	Пловдив	631516	5961	18	154	18	194
17	RAZ	Разград	101107	2412	7	92	6	97
18	RSE	Русе	189623	2859	8	67	9	74
19	SLS	Силистра	95614	2845	7	86	5	113
20	SLV	Сливен	170583	3542	4	96	6	104
21	SML	Смолян	93354	3205	10	117	8	232
22	SFO	София	227610	7071	22	125	18	266
23	SOF	София (столица)	1280334	1343	1	32	4	34
24	SZR	Стара Загора	291852	5148	11	134	11	195
25	TGV	Търговище	96201	2708	5	130	5	189
26	HKV	Хасково	207439	5530	11	175	10	251
27	SHU	Шумен	149628	3393	10	129	8	143
28	JAM	Ямбол	107379	3353	5	76	4	105

¹ В броя на селата са включени Рилският манастир (в област Кюстендил) и Клисурският манастир (в област Монтана), които имат статут на населени места.

² ЕКАТТЕ - Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици.

³ Територия - изчислена въз основа на цифровите модели на кадастралната карта на страната към 31.12.2021 година.

2. Общини в Република България към 31 декември 2022 година

Най-голямата по брой на населението община в България е Столична. Освен нея още 7 общини в страната са с население над 100 000 души - Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Сливен и Плевен. Относителният дял на населението в тези 8 общини представлява 40.7% от цялото население в страната.

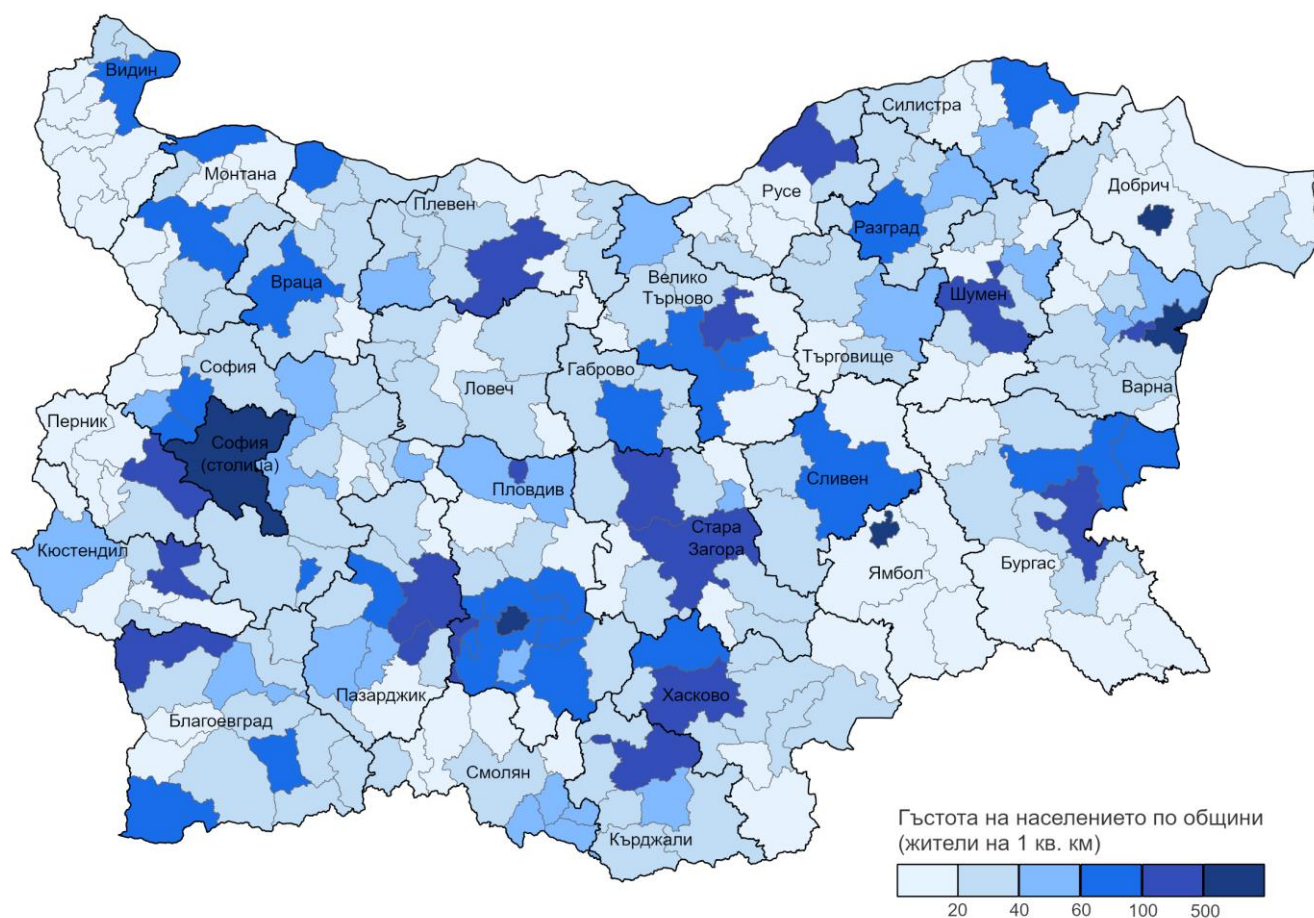
Към края на 2022 г. от общо 265 общини в страната 142 от тях са с население под 10 000 души. Относителният дял на населението в тези общини представлява 11.9% от общото население в страната. Най-малката община в страната е Трекляно (област Кюстендил) с население едва 470 души, следвана от община Бойница (област Видин) с население 740 души.

Средната площ на една община в Република България е 419 кв. километра. Най-голямата по територия община в страната е Сливен. Освен нея още 7 общини са с територия над 1 000 кв. км - Столична, Добрич-селска, Тунджа (област Ямбол), Самоков (област София), Средец (област Бургас), Стара Загора и Карлово (област Пловдив).

Най-малката по територия община в страната е Челопеч (област София). Освен нея още 10 общини са с територия под 100 кв. км - Николаево (област Стара Загора), Ямбол, Антон (област София), Чавдар (област София), Долна баня (област София), Стамболийски (област Пловдив), Белослав (област Варна), Сопот (област Пловдив), Кричим (област Пловдив) и Перушица (област Пловдив).

На територията на 9 общини в Република България - Пловдив, Добрич, Ямбол, Кричим, Перушица, Копревщица, Челопеч, Антон и Чавдар, има само по едно населено място - техният общински център.

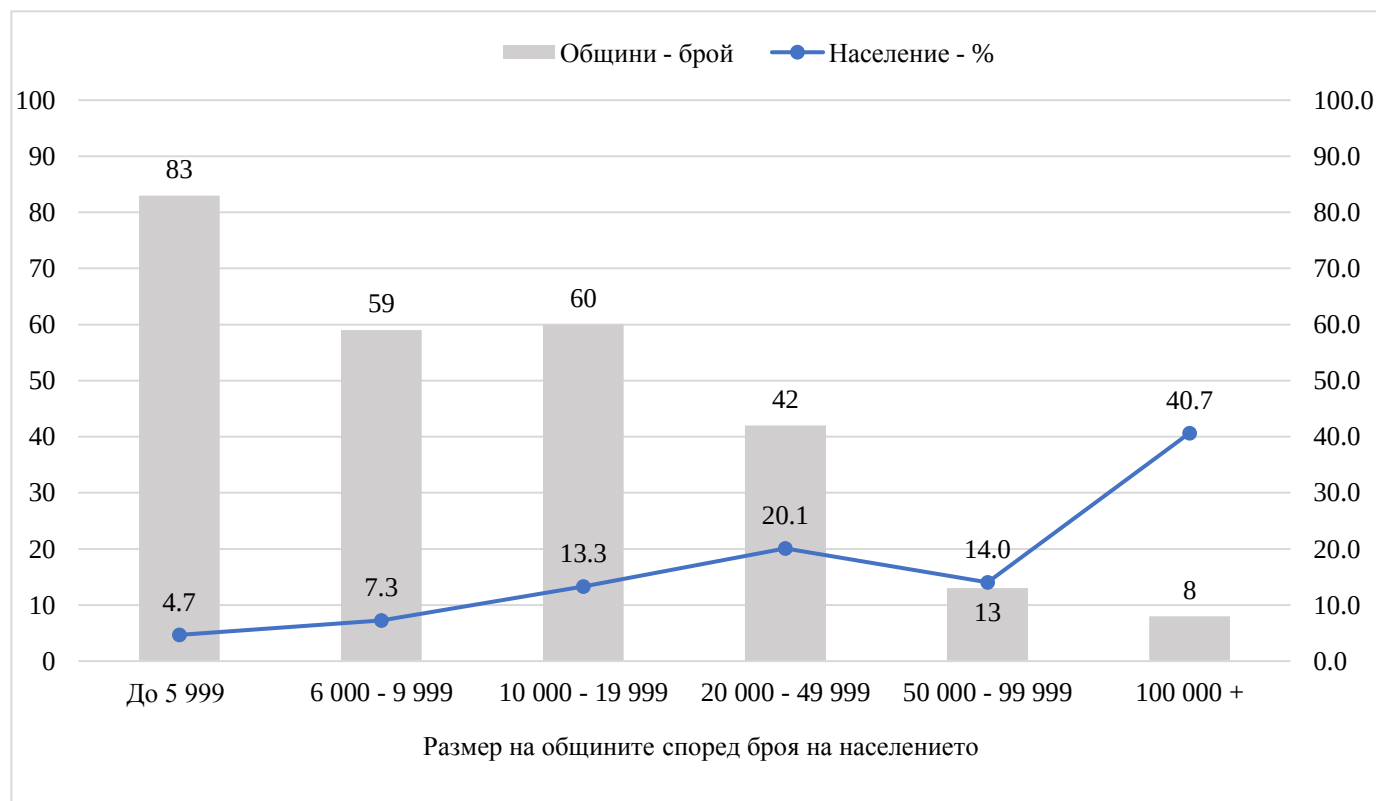
**Фиг. 2. Гъстота на населението по общини в Република България
към 31.12.2022 година**

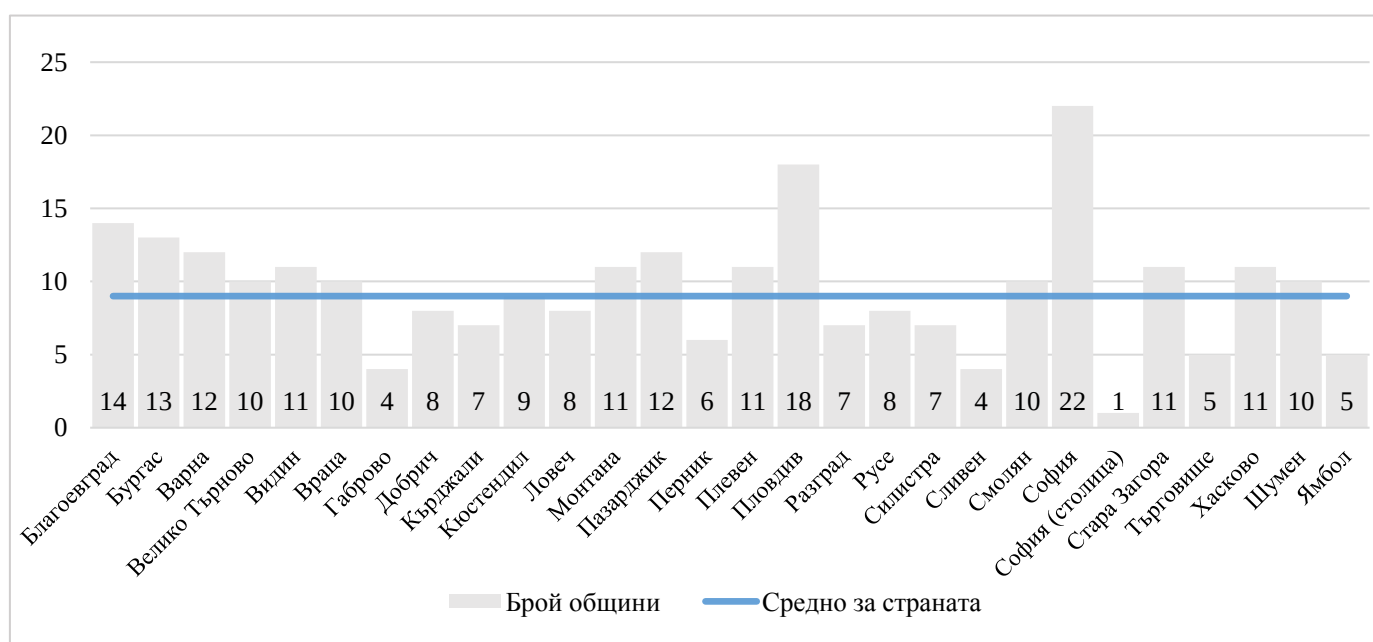
2. Общини с население над 30 000 души в Република България към 31.12.2022 година

№	Общини		Население	Области	
	EKATTE	име		EKATTE	име
1	SOF46	Столична	1280334	SOF	София (столица)
2	PDV22	Пловдив	321824	PDV	Пловдив
3	VAR06	Варна	319900	VAR	Варна
4	BGS04	Бургас	194993	BGS	Бургас
5	SZR31	Стара Загора	142746	SZR	Стара Загора
6	RSE27	Русе	139226	RSE	Русе
7	SLV20	Сливен	111392	SLV	Сливен
8	PVN24	Плевен	110843	PVN	Плевен
9	PAZ19	Пазарджик	90309	PAZ	Пазарджик
10	PER32	Перник	82730	PER	Перник
11	HKV34	Хасково	79939	HKV	Хасково
12	SHU30	Шумен	78112	SHU	Шумен
13	VTR04	Велико Търново	76834	VTR	Велико Търново
14	DOB28	Добрич	71947	DOB	Добрич
15	BLG03	Благоевград	68996	BLG	Благоевград
16	SZR12	Казанлък	64558	SZR	Стара Загора
17	KRZ16	Кърджали	62926	KRZ	Кърджали
18	JAM26	Ямбол	60641	JAM	Ямбол
19	VRC10	Враца	60361	VRC	Враца
20	PDV01	Асеновград	56950	PDV	Пловдив
21	GAB05	Габрово	50578	GAB	Габрово
22	TGV35	Търговище	48302	TGV	Търговище
23	KNL29	Кюстендил	47929	KNL	Кюстендил
24	BLG33	Петрич	46918	BLG	Благоевград
25	VID09	Видин	46269	VID	Видин
26	PDV13	Карлово	45897	PDV	Пловдив
27	MON29	Монтана	44917	MON	Монтана
28	HKV09	Димитровград	43418	HKV	Хасково
29	RAZ26	Разград	42778	RAZ	Разград
30	SLS31	Силистра	40686	SLS	Силистра
31	VTR06	Горна Оряховица	37475	VTR	Велико Търново
32	LOV18	Ловеч	37448	LOV	Ловеч
33	KNL48	Дупница	36796	KNL	Кюстендил
34	BLG40	Сандански	35266	BLG	Благоевград
35	SFO39	Самоков	34175	SFO	София
36	SML31	Смолян	32776	SML	Смолян
37	PAZ08	Велинград	32457	PAZ	Пазарджик
38	PDV26	Родопи	32235	PDV	Пловдив
39	PDV17	Марица	31637	PDV	Пловдив
40	SFO07	Ботевград	30752	SFO	София
41	SLV16	Нова Загора	30081	SLV	Сливен

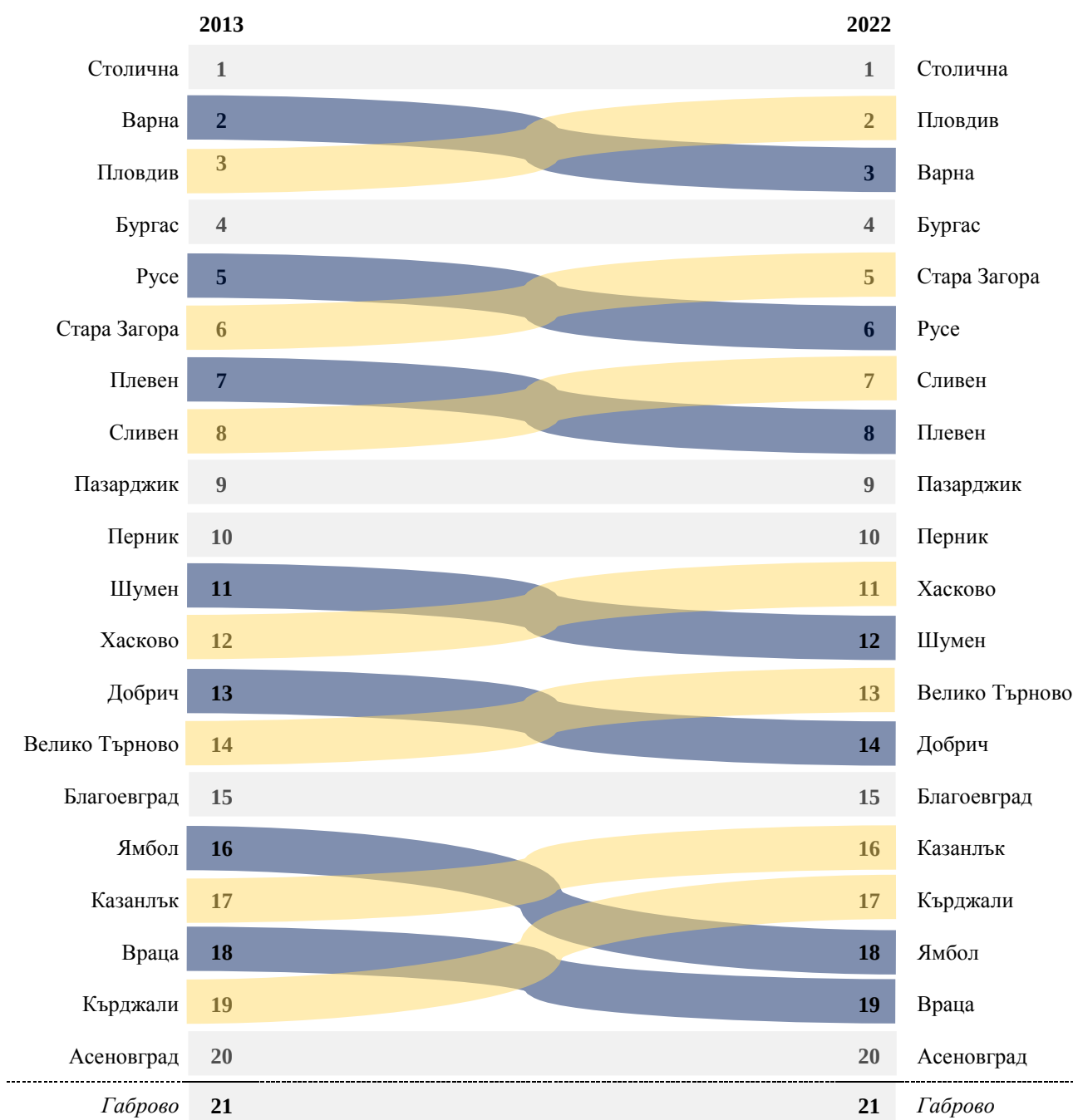
Фиг. 3. Брой и размер на общините в Република България към 31.12.2022 година

Фиг. 4. Брой общини по области към 31.12.2022 година

Фиг. 5. Най-големите 20 общини в Република България според броя на населението през 2013 и 2022 година

3. Съставни административно-териториални единици:

- райони (в Столична община и градовете Пловдив и Варна) - 35;
- кметства - 3 159.

Населението на Столична община е неравномерно разпределено в отделните ѝ административни райони. През 2022 г. в два от тях - Люлин и Младост, живеят 15.9% от жителите на Столична община, като всеки един от посочените райони наброява над 100 хил. души. Най-малкият район в Столична община е район Банкя с население 11 635 души, или 0.9% от населението на общината.

Населението на гр. Пловдив е сравнително равномерно разпределено по административни райони - между 10.8% за район Западен и 22.6% за район Южен.

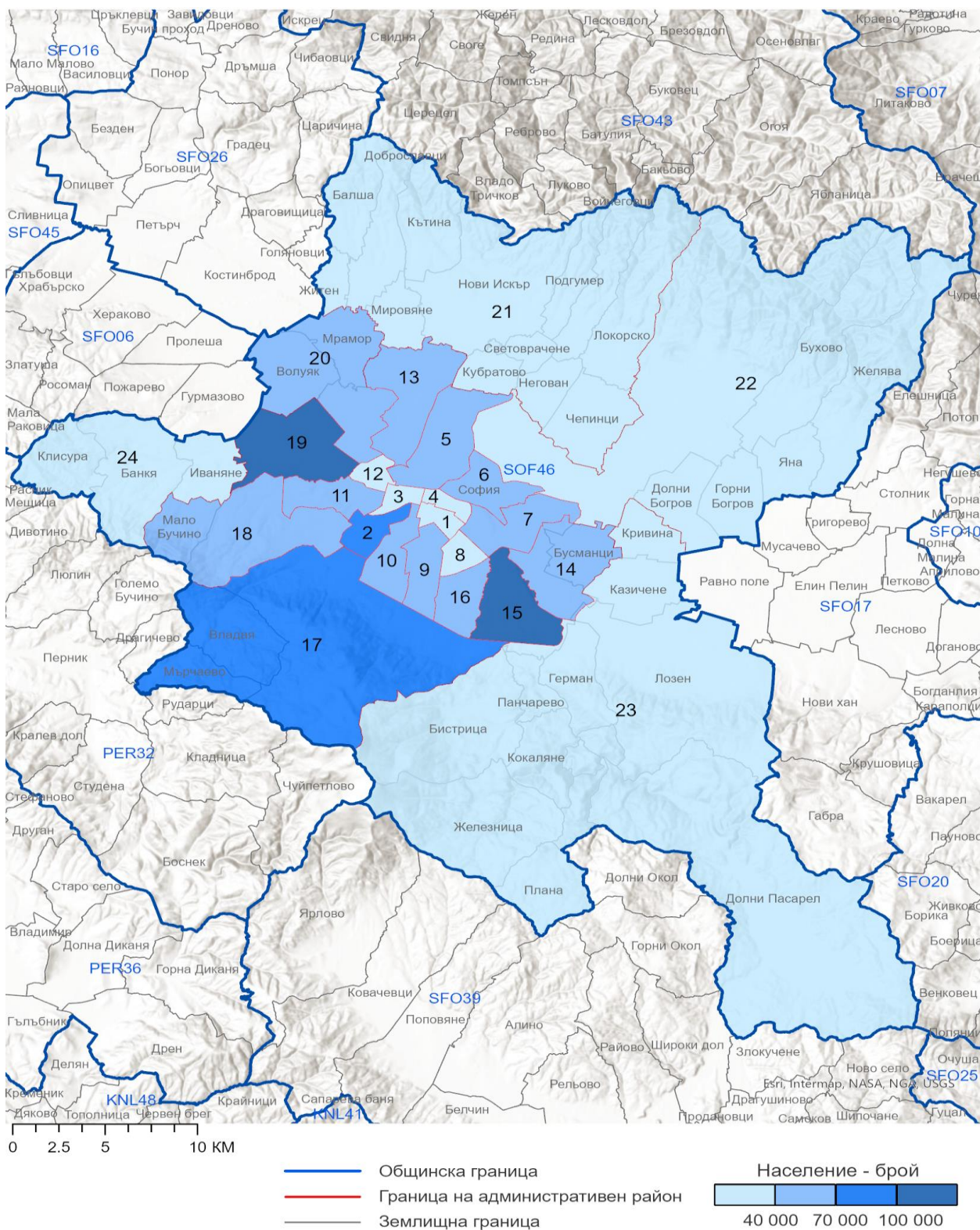
Разпределението на населението в районите на гр. Варна варира от 7.2% за район Аспарухово до 32.2% за район Приморски, който е и единственият с население над 100 000 души.

3. Райони в Столична община към 31.12.2022 година¹

№	Райони в Столична община		Население към 31.12.2022 г.	
	ЕКАТТЕ	име	брой	%
1	68134-01	Средец	24382	1.9
2	68134-02	Красно село	76832	6.0
3	68134-03	Възраждане	35686	2.8
4	68134-04	Оборище	27442	2.1
5	68134-05	Сердика	41162	3.2
6	68134-06	Подуяне	68999	5.4
7	68134-07	Слатина	63367	4.9
8	68134-08	Изгрев	30825	2.4
9	68134-09	Лозенец	54539	4.3
10	68134-10	Триадица	67249	5.3
11	68134-11	Красна поляна	51372	4.0
12	68134-12	Илинден	29394	2.3
13	68134-13	Надежда	63602	5.0
14	68134-14	Искър	58698	4.6
15	68134-15	Младост	101310	7.9
16	68134-16	Студентски	56416	4.4
17	68134-17	Витоша	71103	5.6
18	68134-18	Овча купел	54350	4.2
19	68134-19	Люлин	102021	8.0
20	68134-20	Връбница	42312	3.3
21	68134-21	Нови Искър	27453	2.1
22	68134-22	Кремиковци	21815	1.7
23	68134-23	Панчарево	27144	2.1
24	68134-24	Банкя	11635	0.9

¹ Към 31.12.2022 г. около 5.6% (71 226 души) от общия брой на населението на общината не са отнесени към нито един от районите поради неточни или непълни адреси.

Фиг. 6. Райони в Столична община според броя на населението им към 31.12.2022 година

4. Райони в град Пловдив към 31.12.2022 година¹

№	Райони в град Пловдив		Население към 31.12.2022 г.	
	ЕКАТТЕ	име	брой	%
1	56784-01	Централен	64735	20.1
2	56784-02	Източен	41074	12.8
3	56784-03	Западен	34613	10.8
4	56784-04	Северен	45490	14.1
5	56784-05	Южен	72826	22.6
6	56784-06	Тракия	50771	15.8

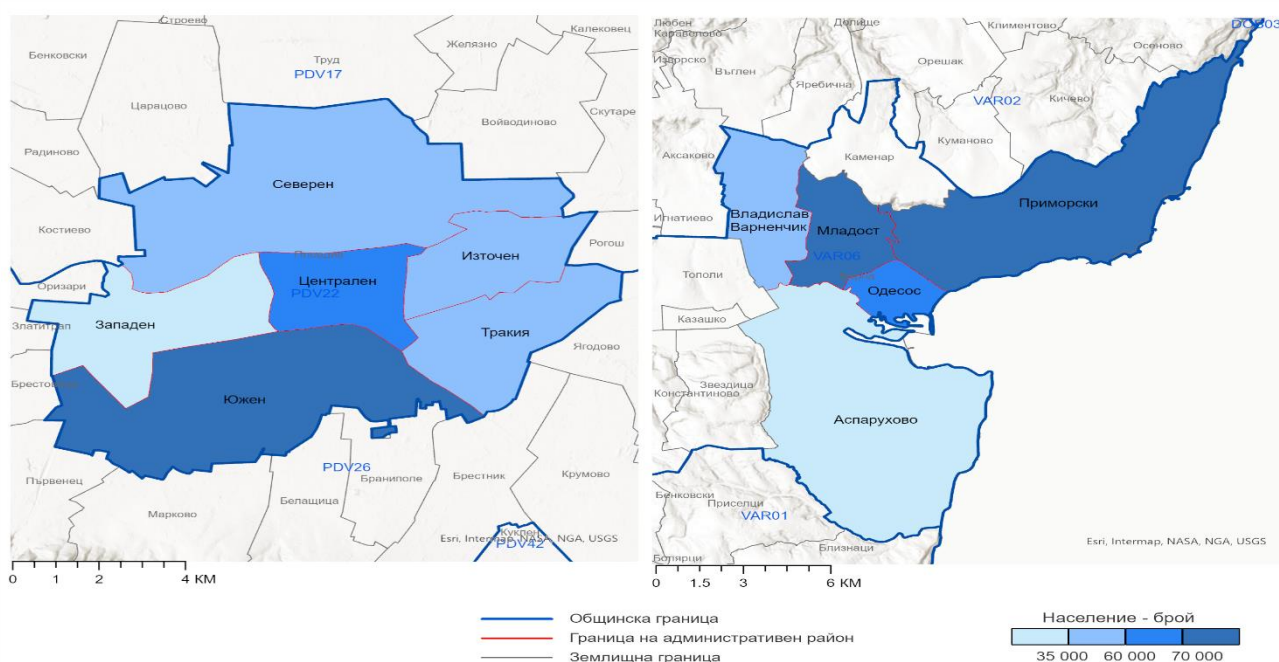
¹ Към 31.12.2022 г. около 3.8% (12 315 души) от общия брой на населението на гр. Пловдив не са отнесени към нито един от районите поради неточни или непълни адреси.

5. Райони в град Варна към 31.12.2022 година¹

№	Райони в град Варна		Население към 31.12.2022 г.	
	ЕКАТТЕ	име	брой	%
1	10135-01	Одесос	68685	22.1
2	10135-02	Приморски	100201	32.2
3	10135-03	Младост	74766	24.0
4	10135-04	Владислав Варненчик	35568	11.4
5	10135-05	Аспарухово	22465	7.2

¹ Към 31.12.2022 г. около 3.0% (9 408 души) от общия брой на населението на гр. Варна не са отнесени към нито един от районите поради неточни или непълни адреси.

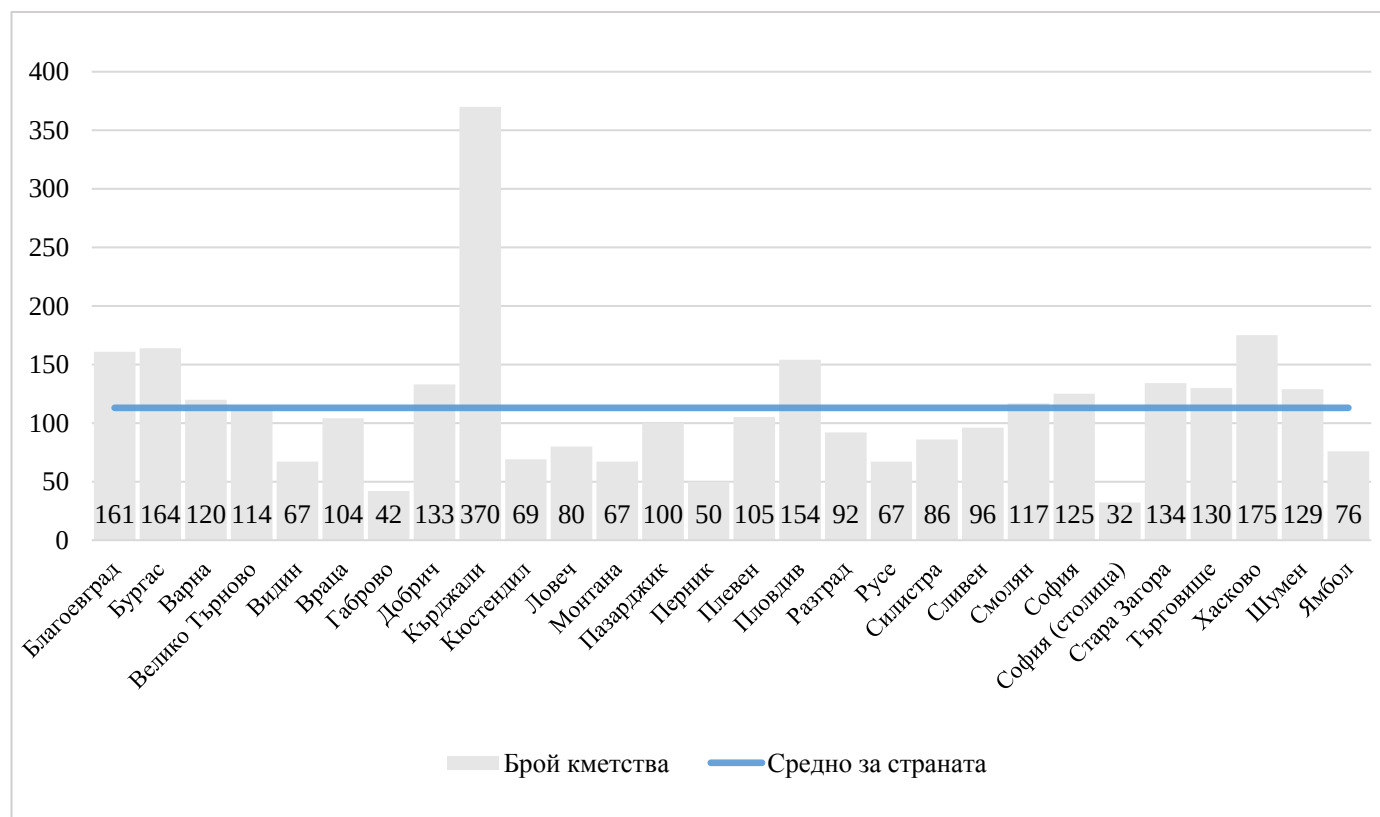
Фиг. 7. Райони в градовете Пловдив и Варна според броя на населението им към 31.12.2022 година

6. Кметства с население над 3 500 души в Република България към 31.12.2022 година

№	Кметства		Население	Общини		Области	
	EKATTE	име		EKATTE	име	EKATTE	име
1	SOF46-61	Лозен	6593	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
2	SOF46-54	Бистрица	5953	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
3	SLS31-01	Айдемир	5159	SLS31	Силистра	SLS	Силистра
4	SOF46-58	Казичене	4988	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
5	PAZ08-08	Драгиново	4694	PAZ08	Велинград	PAZ	Пазарджик
6	PDV13-22	Розино	4316	PDV13	Карлово	PDV	Пловдив
7	PDV17-17	Труд	4111	PDV17	Марица	PDV	Пловдив
8	PAZ24-02	Костандово	3999	PAZ24	Ракитово	PAZ	Пазарджик
9	PDV25-01	Белозем	3787	PDV25	Раковски	PDV	Пловдив
10	PDV26-30	Цалапица	3710	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив
11	SLV24-04	Шивачево	3705	SLV24	Твърдица	SLV	Сливен
12	PVN10-15	Тръстеник	3639	PVN10	Долна Митрополия	PVN	Плевен
13	PDV26-23	Първенец	3533	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив

Фиг. 8. Брой кметства по области към 31.12.2022 година

4. Териториални единици в Република България към 31 декември 2022 година:

- населени места - 5 256, в т.ч. 257 градове и 4 999 села;
- селищни образувания - 165, в т.ч. 8 с национално значение и 157 с местно значение.

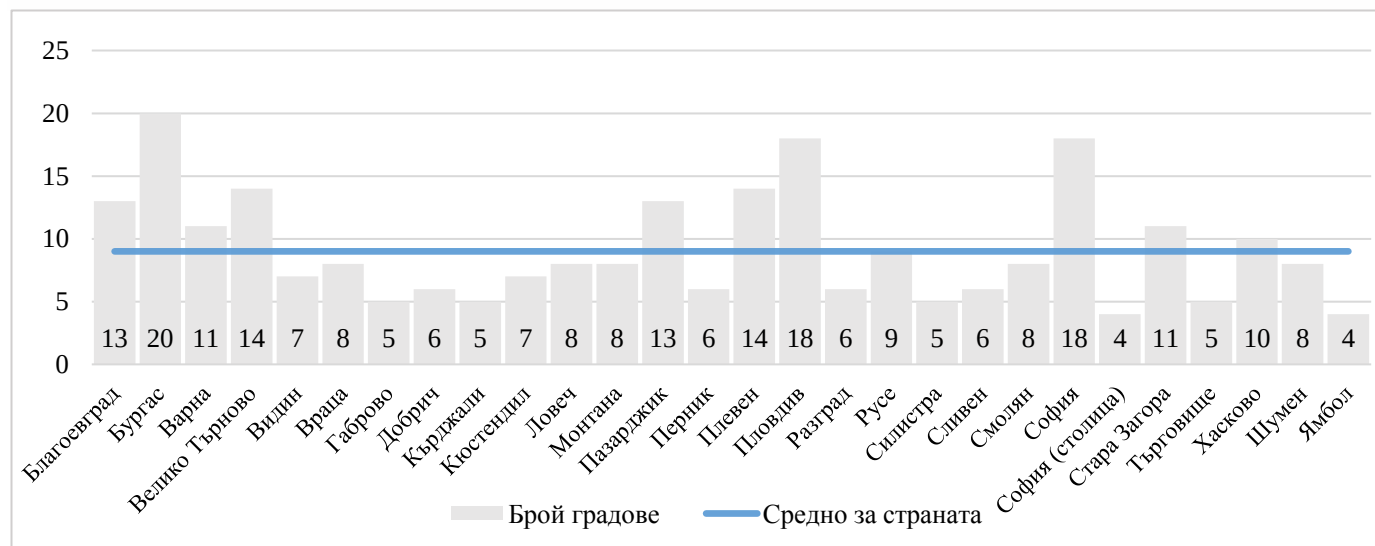
Към 31.12.2022 г. населените места без нито един жител са 205, като най-голям брой от тях се намират в областите Велико Търново (69), Габрово (68), Кърджали (9), Смолян (9) и Кюстендил (9). В 1 249 села, или в 23.8% от населените места, живеят от 1 до 49 души включително. С население над 100 хил. души са шест града в страната, в които живее 35.0% от населението на страната.

7. Градове с население над 20 000 души в Република България към 31.12.2022 година

№	Градове		Население	Общини		Области	
	ЕКАТТЕ	име		ЕКАТТЕ	име	ЕКАТТЕ	име
1	68134	София	1190256	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
2	56784	Пловдив	321824	PDV22	Пловдив	PDV	Пловдив
3	10135	Варна	311093	VAR06	Варна	VAR	Варна
4	07079	Бургас	188242	BGS04	Бургас	BGS	Бургас
5	63427	Русе	123134	RSE27	Русе	RSE	Русе
6	68850	Стара Загора	121582	SZR31	Стара Загора	SZR	Стара Загора
7	56722	Плевен	90209	PVN24	Плевен	PVN	Плевен
8	67338	Сливен	79362	SLV20	Сливен	SLV	Сливен
9	72624	Добрич	71947	DOB28	Добрич	DOB	Добрич
10	83510	Шумен	67300	SHU30	Шумен	SHU	Шумен
11	55871	Перник	66991	PER32	Перник	PER	Перник
12	77195	Хасково	64564	HKV34	Хасково	HKV	Хасково
13	04279	Благоевград	62524	BLG03	Благоевград	BLG	Благоевград
14	87374	Ямбол	60641	JAM26	Ямбол	JAM	Ямбол
15	10447	Велико Търново	59166	VTR04	Велико Търново	VTR	Велико Търново
16	55155	Пазарджик	55220	PAZ19	Пазарджик	PAZ	Пазарджик
17	12259	Враца	49569	VRC10	Враца	VRC	Враца
18	00702	Асеновград	45473	PDV01	Асеновград	PDV	Пловдив
19	14218	Габрово	44786	GAB05	Габрово	GAB	Габрово
20	35167	Казанлък	41768	SZR12	Казанлък	SZR	Стара Загора
21	40909	Кърджали	40937	KRZ16	Кърджали	KRZ	Кърджали
22	48489	Монтана	36633	MON29	Монтана	MON	Монтана
23	41112	Кюстендил	35100	KNL29	Кюстендил	KNL	Кюстендил
24	10971	Видин	34797	VID09	Видин	VID	Видин
25	73626	Търговище	32957	TGV35	Търговище	TGV	Търговище
26	21052	Димитровград	31187	HKV09	Димитровград	HKV	Хасково
27	61710	Разград	28509	RAZ26	Разград	RAZ	Разград
28	43952	Ловеч	27910	LOV18	Ловеч	LOV	Ловеч
29	66425	Силистра	27727	SLS31	Силистра	SLS	Силистра
30	68789	Дупница	26973	KNL48	Дупница	KNL	Кюстендил
31	56126	Петрич	26093	BLG33	Петрич	BLG	Благоевград
32	16359	Горна Оряховица	25764	VTR06	Горна Оряховица	VTR	Велико Търново
33	67653	Смолян	24920	SML31	Смолян	SML	Смолян
34	65231	Самоков	24186	SFO39	Самоков	SFO	София
35	65334	Сандански	23844	BLG40	Сандански	BLG	Благоевград

36	10450	Велинград	20031	PAZ08	Велинград	PAZ	Пазарджик
----	-------	-----------	-------	-------	-----------	-----	-----------

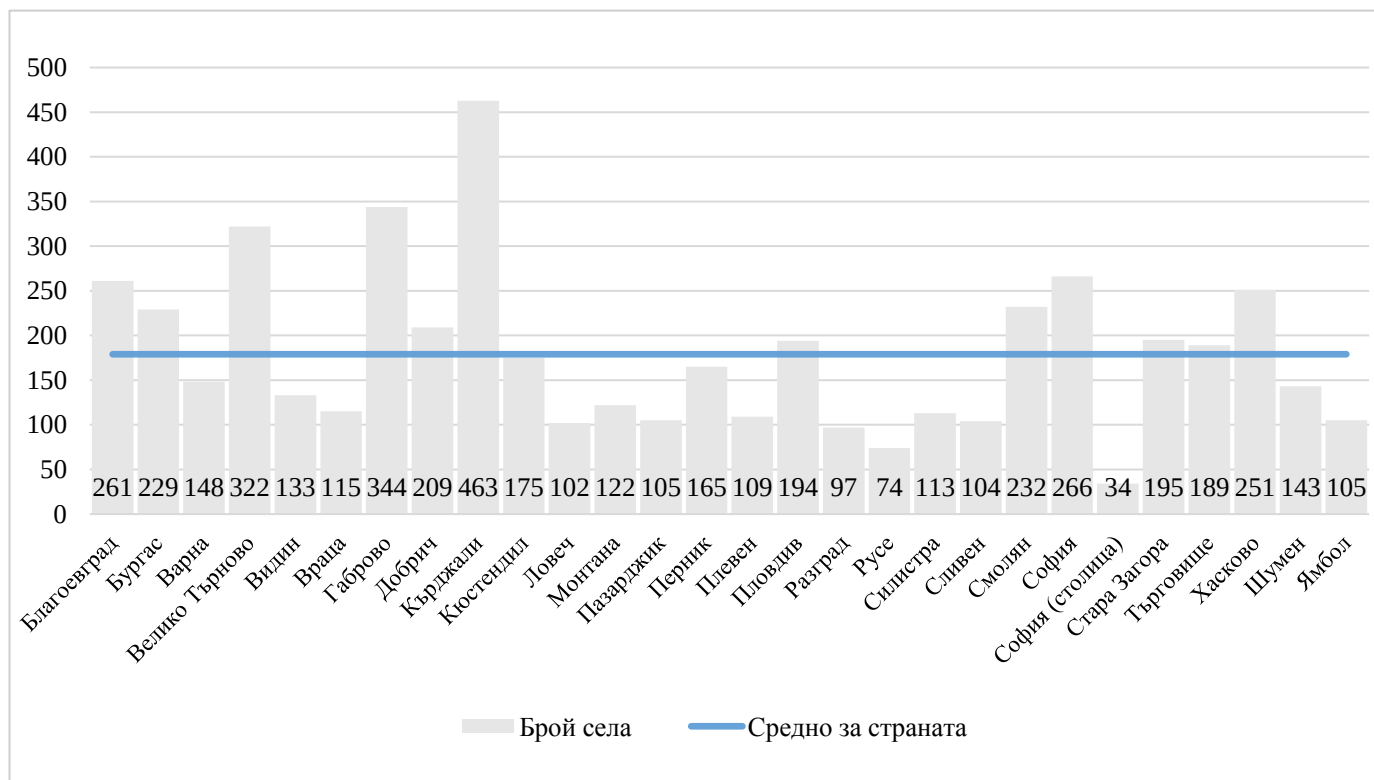
Фиг. 9. Брой градове по области към 31.12.2022 година

8. Села с население над 3 000 души в Република България към 31.12.2022 година

№	Села		Население брой	Общини		Области	
	EКАТТЕ	име		EКАТТЕ	име	EКАТТЕ	име
1	44063	Лозен	6593	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
2	04234	Бистрица	5953	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
3	00895	Айдемир	5159	SLS31	Силистра	SLS	Силистра
4	35239	Казичене	4988	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
5	23234	Драгиново	4694	PAZ08	Велинград	PAZ	Пазарджик
6	62949	Розино	4316	PDV13	Карлово	PDV	Пловдив
7	73242	Труд	4111	PDV17	Марица	PDV	Пловдив
8	03620	Белозем	3787	PDV25	Раковски	PDV	Пловдив
9	78029	Цалапица	3710	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив
10	59032	Първенец	3533	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив
11	11394	Владая	3404	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
12	72816	Тополчане	3374	SLV20	Сливен	SLV	Сливен
13	12283	Врачеш	3344	SFO07	Ботевград	SFO	София
14	52012	Нови хан	3343	SFO17	Елин Пелин	SFO	София
15	06306	Брезница	3326	BLG11	Гоце Делчев	BLG	Благоевград
16	41143	Калипетрово	3293	SLS31	Силистра	SLS	Силистра
17	47295	Марково	3248	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив
18	18490	Елин Пелин	3214	SFO17	Елин Пелин	SFO	София
19	38916	Костенец	3154	SFO25	Костенец	SFO	София
20	62858	Рогош	3154	PDV17	Марица	PDV	Пловдив
21	55419	Панчарево	3133	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
22	12084	Волюяк	3124	SOF46	Столична	SOF	София (столица)
23	59077	Първомай	3106	BG413	Петрич	BLG	Благоевград
24	06505	Брестовица	3089	PDV26	Родопи	PDV	Пловдив
25	72709	Тополи	3088	VAR06	Варна	VAR	Варна
26	06999	Буковлък	3069	PVN24	Плевен	PVN	Плевен
27	17436	Градец	3023	SLV11	Котел	SLV	Сливен

Фиг. 10. Брой села по области към 31.12.2022 година

9. Селищни образувания с национално значение в Република България към 31.12.2022 година

№	Селищни образувания		Общини		Области	
	ЕКАТТЕ	име	ЕКАТТЕ	име	ЕКАТТЕ	име
1	94015	КК ¹ „Златни пясъци“	VAR06	Варна	VAR	Варна
2	94040	КК „Св.св. Константин и Елена“	VAR06	Варна	VAR	Варна
3	99958	КК „Албена“	DOB03	Балчик	DOB	Добрич
4	98212	КК „Слънчев бряг“	BGS15	Несебър	BGS	Бургас
5	94085	КК „ММЦ - Приморско“ ²	BGS27	Приморско	BGS	Бургас
6	98260	Ваканционно селище „Дюни“	BGS21	Созопол	BGS	Бургас
7	98226	КК „Боровец“	SFO39	Самоков	SFO	София
8	98230	КК „Пампорово“	SML38	Чепеларе	SML	Смолян
			SML31	Смолян		

¹ КК - курортен комплекс.

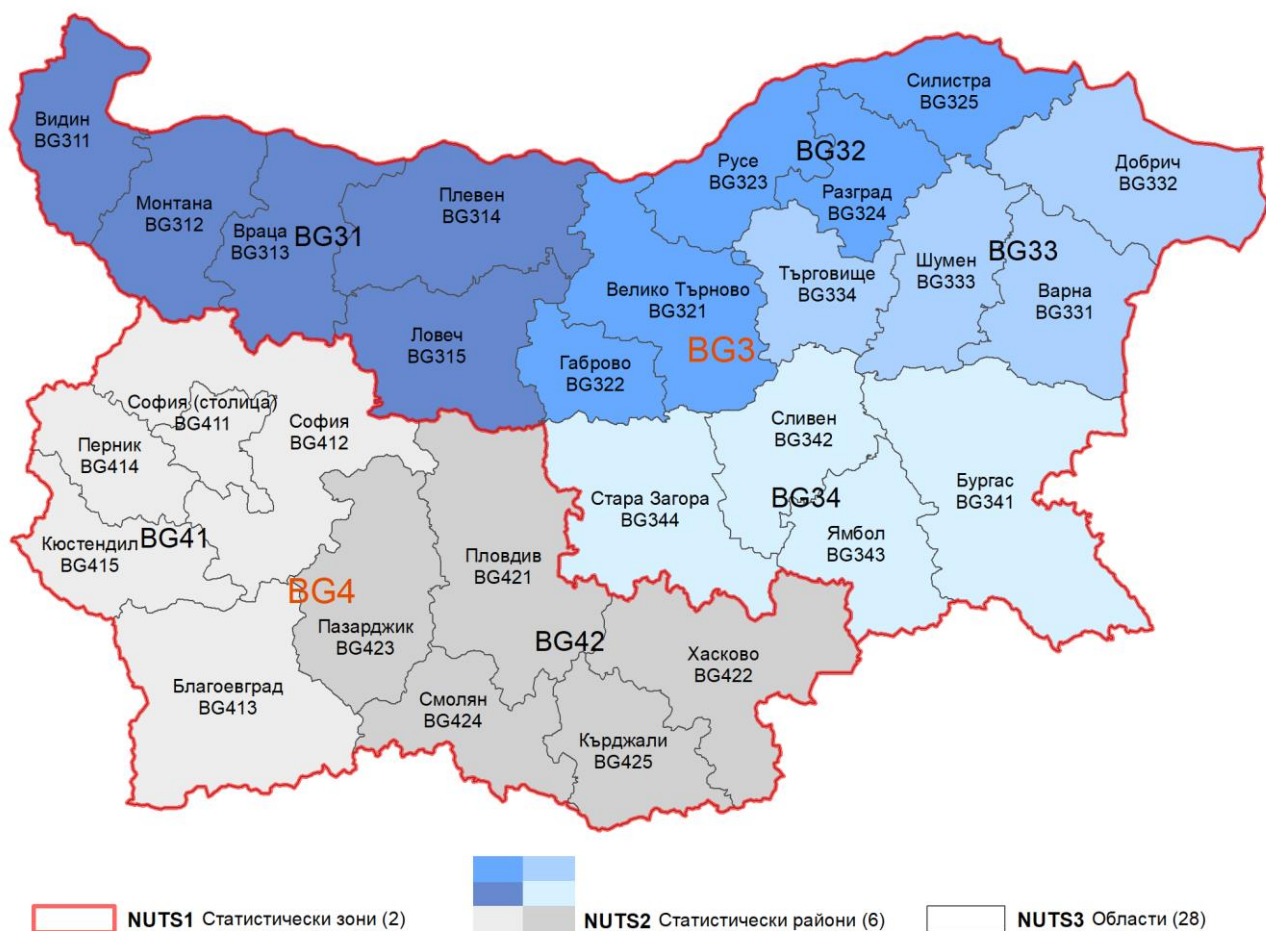
² ММЦ - Международен младежки център.

5. Териториални единици за статистически цели към 31.12.2022 година

В съответствие с изискванията на общата Класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), прилагана в Европейския съюз, **териториалните единици за статистически цели са:**

- NUTS0 - Република България;
- NUTS1 - две статистически зони;
- NUTS2 - шест статистически района;
- NUTS3 - 28 области.

**Фиг. 11. Териториални единици за статистически цели (NUTS)
в Република България**

**10. Брой на населението по териториалните единици за статистически цели (NUTS)
в Република България към 31.12.2022 година^{1,2}**

№	Код	Ниво	NUTS	Население		Територия
				брой	%	кв. км
1	BG	NUTS0	Република България	6447710	100.0	110997
2	BG3	NUTS1	Северна и Югоизточна България	3130130	48.5	68303
3	BG31	NUTS2	Северозападен	671502	10.4	19087
4	BG311	NUTS3	Видин	72754	1.1	3039
5	BG313	NUTS3	Враца	148874	2.3	3623
6	BG315	NUTS3	Ловеч	113356	1.8	4135
7	BG312	NUTS3	Монтана	116172	1.8	3637
8	BG314	NUTS3	Плевен	220346	3.4	4653
9	BG32	NUTS2	Северен централен	686334	10.6	14797
10	BG321	NUTS3	Велико Търново	204033	3.2	4659
11	BG322	NUTS3	Габрово	95957	1.5	2022
12	BG324	NUTS3	Разград	101107	1.6	2412
13	BG323	NUTS3	Русе	189623	2.9	2859
14	BG325	NUTS3	Силистра	95614	1.5	2845
15	BG33	NUTS2	Североизточен	823884	12.8	14634
16	BG331	NUTS3	Варна	430847	6.7	3819
17	BG332	NUTS3	Добрич	147208	2.3	4714
18	BG334	NUTS3	Търговище	96201	1.5	2708
19	BG333	NUTS3	Шумен	149628	2.3	3393
20	BG34	NUTS2	Югоизточен	948410	14.7	19785
21	BG341	NUTS3	Бургас	378596	5.9	7742
22	BG342	NUTS3	Сливен	170583	2.6	3542
23	BG344	NUTS3	Стара Загора	291852	4.5	5148
24	BG343	NUTS3	Ямбол	107379	1.7	3353
25	BG4	NUTS1	Югозападна и Южна централна България	3317580	51.5	42694
26	BG41	NUTS2	Югозападен	2016554	31.3	20329
27	BG413	NUTS3	Благоевград	288161	4.5	6459
28	BG415	NUTS3	Кюстендил	108703	1.7	3059
29	BG414	NUTS3	Перник	111746	1.7	2397
30	BG412	NUTS3	София	227610	3.5	7071
31	BG411	NUTS3	София (столица)	1280334	19.9	1343
32	BG42	NUTS2	Южен централен	1301026	20.2	22365
33	BG425	NUTS3	Кърджали	142508	2.2	3211
34	BG423	NUTS3	Пазарджик	226209	3.5	4458
35	BG421	NUTS3	Пловдив	631516	9.8	5961
36	BG424	NUTS3	Смолян	93354	1.4	3205
37	BG422	NUTS3	Хасково	207439	3.2	5530

¹ NUTS - Nomenclature of Territorial Units for Statistics (Класификация на териториалните единици за статистически цели).

² Повече информация за NUTS в България - на сайта на НСИ.

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Определения

Областта се състои от една или повече съседни общини. Територията на областта е територията на включените в нея общини. Наименование на областта е наименованието на населеното място - неин административен център (чл. 4 от ЗАТУРБ).

Общината се състои от едно или повече съседни населени места. Територия на общината е територията на включените в нея населени места. Наименование на общината е наименованието на населеното място - неин административен център (чл. 7 от ЗАТУРБ).

Кметството е населено място с население над 350 души с постоянен адрес. Територията на кметството е територията на населеното място. Наименованието на кметството е наименованието на населеното място - негов административен център (чл. 14 и чл. 15 от ЗАТУРБ). Съгласно § 66 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс (обн. ДВ, бр. 36 от 1 май 2021 г.), в чл. 14 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България числото „350“ се заменя със „100“.

Населеното място е исторически и функционално обособена територия, определена с наличието на постоянно живеещо население, строителни граници или землищни и строителни граници и необходимата социална и инженерна инфраструктура. Населените места се делят на градове и села и подлежат на регистрация в Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици.

Селищното образувание е територия извън строителните граници на населените места, устроена за осъществяване на специфични функции, която е определена със строителни граници, но няма постоянно живеещо население. Селищните образувания са с национално и местно значение. Министерският съвет определя селищните образувания с национално значение.

Източници на данни

Източник на данните за административно-териториалното деление на страната е Националният регистър на населените места (НРНМ) на НСИ: <https://www.nsi.bg/nrmn/>.

Източник на данните за територията в квадратни километри е Агенцията по геодезия, картография и кадастър.

Източник на данните за броя на населението е Информационна система „Демография“ на Националния статистически институт.

Методи на изчисление

Броят на административно-териториалните и териториални единици се изчислява на базата на данните в НРНМ към 31.12. на съответната година. Данните в регистъра се отразяват след обнародването в „Държавен вестник“ на указ на президента на Република България, свързан с административно-териториални промени в страната.

Гъстотата на населението на 1 кв. км се изчислява върху цялата територия на административно-териториалните единици и с населението за съответната единица към 31.12.2022 година.

Територията в квадратни километри е изчислена на база на актуалната цифрова кадастрална карта и кадастралните регистри към 31.12.2021 г., чрез средствата на ГИС в координатна система BGS2005 UTM35N.

Броят на населението към 31.12. се изчислява на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство в страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021.

Повече данни за броя и структурата на населението могат да се намерят на <https://infostat.nsi.bg/infostat/>.

Нормативна уредба

В чл. 135 от Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр. 56 от 13 юли 1991 г.) е регламентирано, че територията на страната се дели на общини и области.

През същата година е приет Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА, обн., ДВ, бр. 77 от 17 септември 1991 г.), с който се създават условия гражданите да решават редица проблеми чрез избраните от тях органи на местна власт.

През 1995 г. е приет и Закон за административно-териториалното устройство на Република България (ЗАТУРБ, обн., ДВ, бр. 63 от 14 юли 1995 г.).

Със Закона за териториалното деление на Столична община и големите градове (обн., ДВ, бр. 66 от 25 юли 1995 г.) са създадени райони в Столична община и градовете с население над 300 000 души - Пловдив и Варна, като в него са изброени техните наименования и граници.

Територията на страната се разделя на 28 области (ЗАТУРБ, изм., ДВ, бр. 154 от 28 декември 1998 г.). Границите и техните административните центрове са утвърдени с Указ № 1 на президента на Република България (обн., ДВ, бр. 2 от 8 януари 1999 г.) по предложение на Министерския съвет.

През 2006 г. са внесени промени в Закона за местното самоуправление и местната администрация, като чл. 12 гласи, че „наименование на общината е наименованието на населеното място, което е неин административен център, **с изключение на заварените от закона общини, на които административните центрове са населени места извън територията им, които са и административни центрове на други общини**“ (ЗМСМА, обн., ДВ, бр. 69 от 25 август 2006 г.). Освен за община Добрич-селска (с административен център гр. Добрич) тази добавка в ЗМСМА се отнася и за още три общини в страната - Марица и Родопи (с административен център гр. Пловдив) и Тунджа (с административен център гр. Ямбол).

По силата на чл. 37 от ЗАТУРБ Националният статистически институт поддържа Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) и Национален регистър на населените места (НРНМ). Съдържанието на класификатора и регистъра, както и включените в тях критерии и показатели, се утвърждават от Министерския съвет по предложение на НСИ и заинтересуваните ведомства.

Съдържанието на ЕКАТТЕ е утвърдено с Решение № 565 на Министерския съвет от 10 август 1999 г. и обхваща всички административно-териториални и териториални единици, дефинирани от ЗАТУРБ. Всяка една от тях има код за идентификация в ЕКАТТЕ.

Съдържанието на НРНМ е утвърдено с Решение № 695 на Министерския съвет от 29 септември 2006 година. Чрез НРНМ се проследяват развитието и промените (създаване, сливане, отделяне, разделяне, присъединяване, закриване) на административно-териториалните и териториалните единици в България.

На 26 май 2003 г. е приет Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS). Целта на Регламента е чрез нея да се позволи събирането, съставянето и разпространението на хармонизирана регионална статистика в Общността. Във връзка с приемането през 2007 г. на България и Румъния в Европейския съюз на 20 февруари 2008 г. е приет Регламент (ЕО) № 176/2008 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на приложенията на Регламент № 1059/2003, допълващ класификацията с новоприетите държави членки.

Повече информация за NUTS в България може да се намери на сайта на НСИ.